

RETSPOLITISK FORENING

HØRINGSSVAR

Til Justitsministeriet, Task Force Sikkerhed

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om Politiets Efterretningstjeneste (PET), lov om etablering af et udvalg om forsvarets og politiets efterretningstjenester og lov om beskyttelse af whistleblowere (Styrkelse af tilsynet med efterretningstjenesterne)

Modtaget ved høringsbrev den 11. marts 2024 med svarfrist den 8. april 2024

Svar fremsendt pr. mail til jm@jm.dk og kasc@jm.dk

Sagsnr.: 2023-10716

RPF har i årevis arbejdet for effektiv og uvildig kontrol af efterretningstjenesterne, så den almene offentlighed kan forvisse sig om, hvor vidt basale frihedsrettigheder respekteres og iagttages under tjenesternes virke. Det seneste par års adskillige "sager" dokumenterer, at det ikke er tilfældet: lige fra de officielt ubekræftede forlydender om amerikanske NSA's fortsatte ulovlige tapping af telekabler på dansk territorium til anklagemyndighedens nylige opgivelse af angiveligt oplagte straffesager om alvorlige og grove straffelovsovertrædelser ved overtrædelse af tavshedspligten.

Det fremlagte udkast indeholder ingen løsning på de problemer. Folketingets kontroludvalg foreslås ganske vist udvidet mht. antal medlemmer og givet beføjelse til møder med Tilsynet med Efterretningstjenesterne (TET), men ses ikke udstyret med nogen kompetence til at gå videre med evt. problemer til f.eks. egne partifæller, endsige en bredere offentlighed.

TET foreslås for sit vedkommende radikalt ændret fra et relativt uafhængigt organ med visse selvstændige beføjelser til en instans indpasset i det ministerielle system. Endog kriterierne for egnethed til at indtræde i TET foreslås ændret, så de pågældende personer mere konformt passer ind i systemet.

Forslaget fremstår som en styrkelse af TET, idet tilsynet efter forslaget vil kunne føre tilsyn med PET's operative aktiviteter. Det er imidlertid kun en legalitetskontrol af, om PET har overholdt de gældende regler. Afsluttede historiske sager kan ikke tages op.

Som en ekstra hilsen (straffeaktion?) til det hidtidige tilsyn, hvis samtlige medlemmer nu har udsigt til at blive fjernet, foreslår man en "mundkurv" indført. Efterretningstjenesterne og justitsministeriet får en høj grad af kontrol med kontrollanterne, idet TET kun kan henvende sig til offentligheden med en tekst, der forinden er godkendt af Justitsministeriet og PET/FE, dvs. kommunikationen sker under såvel administrativ som politisk kontrol. Dette harmonerer også dårligt med forslagets i princippet logiske placering af whistle blower ordningen i TET og gør i stedet hele dén ordning lidet tillidsvækkende og betryggende.

RPF kan ikke anbefale lovudkastet vedtaget, som det her foreligger. Det ville blot cementere den uholdbare og demokrati-svækkende lukkethed i systemet, der i disse militære genoprustningstider præget af meget ensidige officielle verdensanskuelser og fjendebilleder må forudses at blive endnu mere fremtrædende.

København, den 31. marts 2024

Bjørn Elmquist